

ADVIES Nr 15 / 2003 van 27 maart 2003

O. Ref. : 10 / A / 2003 / 007

BETREFT : Wetsontwerp houdende oprichting van een Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op artikel 22 van de Grondwet;

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Justitie d.d. 27 februari 2003;

Gelet op het verslag van de heer DE SCHUTTER;

Brengt op 27 maart 2003 het volgende advies uit :

I. Inleiding :

Op 27 februari 2003 verzocht de Minister van Justitie de Commissie een dringend advies uit te brengen inzake de databank van het Centraal Orgaan voor de inbeslagneming en de verbeurdverklaring (hierna COIV). Deze is voorzien in het wetsontwerp houdende de oprichting van het COIV en houdende bepalingen inzake het waardevast beheer van in beslag genomen goederen en de uitvoering van bepaalde vermogenssancties. Dit ontwerp werd reeds op 6 februari 2003 door de Kamer van Volksvertegenwoordigers unaniem aangenomen en doorgezonden naar de Senaat, waar het reeds besproken werd in de Senaatscommissie Justitie.

De Commissie betreurt dat opnieuw moet afgeweken worden van de bepalingen van artikel 29§2 van de wet van 9 december 1992, waarbij de Commissie een termijn van 60 dagen krijgt om haar advies op te stellen. Zo overeenkomstig §3 van hetzelfde artikel, deze termijn tot minstens 15 dagen kan teruggebracht worden, vergt dit wel een speciaal gemotiveerde hoogdringendheid. Een vrij laattijdige aanvraag op het einde van de parlementaire behandeling van het wetsontwerp beantwoordt volgens de Commissie hieraan niet.

II. Voorwerp van de aanvraag :

Het COIV zal fungeren als federaal kennispunt op het gebied van de ontneming van criminele vermogens en zal dossiergerichte ondersteuning bieden aan de leden van het openbaar ministerie en de politiediensten, teneinde een eenduidige criminele politiek te kunnen aansturen en coördineren, toegespitst op de patrimoniale beteugeling van diverse criminaliteitsfenomenen. Het accent wordt hierbij gelegd op de buitgerichte aanpak van de georganiseerde en bijzonder lucratieve vormen van delinquentie.

Om deze taak te vervullen zal onder andere een databank gecreëerd worden die de aan misdrijven verbonden vermogensvoordelen zal opvolgen vanaf de inbeslagneming tot de uiteindelijke tenuitvoerlegging van de verbeurdverklaring of eventuele teruggave. De aanmeldingsprocedure door de politiediensten wordt momenteel onderzocht in samenwerking met de Directie van de Nationale Gegevensbank van de federale politie.

III. Bespreking van het ontwerp :

1. De overgemaakte tekst is diegene goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers (DOC.50-2117/006 t/m 8), en dit zonder enige Memorie van Toelichting.

2. Artikel 3§1 formuleert de opdrachten van het COIV. Het Centraal Orgaan wordt ermee belast, overeenkomstig de bepalingen van deze wet, de gerechtelijke overheden bij te staan bij de opsporing, de vervolging en het onderzoek van misdrijven en bij de strafuitvoering op het vlak van :

1° de inbeslagneming van aan misdrijven verbonden vermogensbestanddelen, waaronder goederen zoals bedoeld in de artikelen 42, 3°, 43*bis*, 43*ter*, 43*quater* en 505, derde lid, van het Strafwetboek;

2° het uitoefenen van de strafvordering die de bijzondere verbeurdverklaring van zulke goederen tot voorwerp heeft;

3° de tenuitvoerlegging van in kracht van gewijsde getreden vonnissen en arresten houdende bevel tot bijzondere verbeurdverklaring van zulke goederen.

3. Ter uitvoering daarvan zal het COIV o.a. "alle gegevens betreffende de opdrachten bepaald in §1 gecentraliseerd en geïnformatiseerd beheren" (art. 3, §2, 2°).

Afdeling 1 van hoofdstuk III handelt dan over het beheer van de gegevens (Art. 4).

Gegevens die verwerkt worden, hebben betrekking op de inbeslagneming, bewaring en opslag van goederen, de bijzondere verbeurdverklaring ervan en de tenuitvoerlegging van vonnissen en arresten houdende hun bijzondere verbeurdverklaring. (Art. 4§1)

Deze worden voor een termijn van 10 jaar bewaard, desgevallend verlengd tot de datum waarop de verjaring van de straf van de bijzondere verbeurdverklaring (art. 94 SWB) wordt bereikt. (Art. 4§2)

De directeur van het COIV geldt als verantwoordelijke voor de verwerking en moet de nodige voorzieningen treffen t.o.v. de vereisten inzake vertrouwelijkheid en beveiliging (referte naar art. 16 WBPL). Hij houdt een register bij van personen en categorieën van personen die de gegevens kunnen raadplegen. Hij deelt dit register mee aan de CBPL. (art. 4§3)

Toelevering van gegevens geschiedt via :

- de procureur des Konings
 - de onderzoeksrechter
 - de politiediensten daartoe door vorigen belast op hun verantwoordelijkheid
 - de aangestelden van het Bestuur van registratie en domeinen
 - de diensten van het Ministerie van Justitie, belast met relevante vonnissen van verbeurdverklaring van goederen buiten het Rijk of
 - op verzoek van het COIV zelf.
4. De Commissie is van oordeel dat, gezien de voorgenomen verwerkingen ontegensprekelijk persoonsgegevens zullen inhouden (identiteit eigenaar voorwerpen, persoon bij wie het beslag gebeurt, adres inbeslagneming, identiteit verantwoordelijke van de bewaring, derden (bv. leasingmaatschappij voertuigen)) en in de wet geen opsomming gegeven wordt van de toelaatbare persoonsgegevens in het licht van de doelstellingen, op een duidelijke wijze vermelding zou gemaakt worden dat verwerking van persoonsgegevens onderworpen is aan de wet van 8 december 1992, waarbij de principes van juistheid, pertinentie, proportionaliteit en controleerbaarheid bijzonder moeten in acht genomen worden. De expliciete verwijzing naar de beveiligingsverplichting in art. 4§3 wordt door de Commissie positief onthaald.
- Voor het daarin vermelde register van personen die de gegevensbank kunnen raadplegen, verkiest de Commissie dat het "ter beschikking gehouden wordt" van de Commissie, zonder overmaking ervan.
5. Uiteindelijk zullen een aantal aspecten van privacy-schendende risico's alleen maar kunnen geanalyseerd worden op basis van de uitwerkingsmodaliteiten van de verwerkingen door het COIV en de relatie met politie en justitie voor het doorstromen van de gegevens. In het aan de CBPL door het COIV zelf overgemaakte functioneel dossier worden nog twee opties voorzien, een via de ANG (algemene nationale gegevensbank van de federale politie) waarin een duidelijk geïsoleerde COIV databank zou opgenomen worden, ofwel een eigen COIV databank met inbreng via het zgn. Hilde-netwerk, wat geen ANG tussenkomst betekent maar ook minder kwaliteitscontrole biedt.
- De Commissie gaat er van uit dat de ultieme keuze het voorwerp zal uitmaken van een geschreven akkoord/instructie/richtlijn, waarbij dan ook procedures en mogelijk verwerkbare informatie vastgelegd worden.
- Slechts dan kan de CBPL een duidelijk zicht verkrijgen op de verwerkbare gegevens en dit alles toetsen aan de voorschriften van de wet. Het is dan ook imperatief dat het finale functionele dossier voor advies aan de CBPL voorgelegd wordt en dit binnen een redelijke termijn voor grondig onderzoek.

OM DEZE REDENEN,

Mits rekening gehouden wordt met bovenvermelde opmerkingen, brengt de Commissie gunstig advies uit.

Voor de secretaris,
wettig verhinderd,

De voorzitter,

(get.) J. BARET,
secretaris-generaal

(get.) P. THOMAS.